

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z/23/080258
Documentnummer: 414199
Datum: 15 oktober 2024
Onderwerp: Opgroeien in een kansrijke Omgeving (OKO)
Bijlage(n):

Geachte leden van de raad,

Met deze informatiebrief informeren wij u over een drietal zaken rondom Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO):

- 1) de stand van zaken over Opgroeien in een Kansrijke omgeving (OKO);
- 2) terugkoppeling startbijeenkomst Opgroeien in een Kansrijke omgeving (OKO);
- 3) het vervolg van Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO).

De brief gaat allereerst in op de context van Opgroeien in een Kansrijke Omgeving. Vervolgens worden de drie onderwerpen toegelicht.

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)

Op 19 september 2023 is de motie "Opgroeien in een Kansrijke Omgeving" (OKO) unaniem aangenomen.

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is een langdurige, Nederlandse preventieaanpak voor gemeenten. Deze aanpak richt zich op het voorkomen van alcohol-, drugs- en tabaksgebruik door jongeren en het versterken van hun mentale gezondheid. Het doel is een leefomgeving te creëren waarin jongeren gelukkig en gezond opgroeien. Met OKO werken ouders, scholen, jongerenwerkers en andere professionals in de buurt samen aan het vormen van deze positieve leefomgeving.

OKO richt zich op vier domeinen: thuis (gezin), school, peergroep en vrije tijd. Per 1 april is de kwartiermaker OKO gestart om, met ondersteuning van het Trimbos Instituut en de GGD Haaglanden, een plan van aanpak op te stellen voor de gemeente Wassenaar.

1. Stand van zaken Opgroeien in een Kansrijke Omgeving

De afgelopen maanden is er gewerkt aan het neerzetten van de basis van OKO. Dit houdt in dat er een kernteam is gevormd, een stakeholderanalyse is uitgevoerd en een startbijeenkomst georganiseerd. Het kernteam bestaat uit een kwartiermaker, collega's van de GGD Haaglanden, en collega's van de gemeente Wassenaar die zich richten op de beleidsterreinen gezondheid, jeugd en onderwijs. Verder maakt Indigo Haaglanden, dat als onderdeel van de Parnassia Groep mensen met psychische problemen helpt, ook deel uit van het kernteam. Indigo zet zich actief in voor de preventie van alcohol- en middelengebruik. Met dit kernteam is er een stakeholderanalyse uitgevoerd om de belangrijkste partners in kaart te brengen, die dicht bij de jeugd staan. In september is een startbijeenkomst georganiseerd voor lokale partners, die de positieve leefomgeving gaan creëren waarin jongeren gelukkig en gezond opgroeien. In november start er een nieuwe projectleider. De huidige kwartiermaker zorgt voor het inwerken en een warme overdracht.

Financiën

De kosten van het OKO-programma wordt geraamd op € 180.000 per jaar. De kosten worden gedekt vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA). Zoals opgenomen in de raadsnotie, worden de IZA-middelen gebruikt voor de eerste drie jaar. Het OKO-programma is hiermee vanuit de IZA-middelen gedekt voor de periode 2024-2026. We onderzoeken op welke wijze het programma in de daarop volgende jaren kan worden voortgezet.

2. Startbijeenkomst Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)

Om een vliegende start te maken organiseerde de gemeente Wassenaar een inspirerende startbijeenkomst. Op donderdag 19 september 2024 kwam een divers samengestelde groep van 90 aanwezigen bijeen in het Van der Valk hotel in Wassenaar. Deze groep bestond uit lokale partners die een 'community' vormen rond de opgroeiende jongeren, zoals: sportverenigingen, scholen, politie, buurt- en cultuurverenigingen en bureau Halt. Het doel van deze bijeenkomst was om lokale partners te informeren en te enthousiasmeren over OKO. Het programma is ontworpen om partners te inspireren en te laten zien hoe zij een waardevolle bijdrage kunnen leveren.

Programma

Barbara Barend, moeder van twee pubers, sportjournalist en dagvoorzitter, trapte de bijeenkomst af met een openingsinterview met wethouder Zoutendijk. Vervolgens gaf de GGD Haaglanden een presentatie over hoe het met de jeugd in Wassenaar gaat, waarbij de meest recente cijfers de urgentie benadrukten. Het Trimbos-instituut lichtte toe op welke wijze het OKO-programma deze cijfers kan verbeteren. De werking van OKO werd aan de aanwezigen toegelicht door een uitleg over de uitvoering, het proces en de invloed van het OKO-programma.

Tot slot gingen aanwezigen aan de slag met het formuleren van hun OKO-droom, een langetermijndoel dat inspireert en richting geeft. Omdat OKO een community-aanpak is, spraken aanwezigen in verschillende groepen over de gezamenlijke OKO-droom. Bij de uitvoering hiervan waren collega's van alle beleidsterreinen uit het sociaal domein betrokken met een actieve rol als gespreksleider. Hiermee is er ook intern enthousiasme gecreëerd. Uit deze sessie is een aantal inspirerende dromen voortgekomen, te weten:

- "Gezonde voorbeeldfunctie als ouder vanuit liefdevolle begrenzing (van korte strijd naar lang geluk)."
- "Wassenaarse kinderen groeien allemaal op in kansrijke gezinnen."
- "Betrokken ouders in Wassenaar die om hulp durven te vragen."

Om een indruk te krijgen van de sfeer tijdens de startbijeenkomst, verwijzen wij u naar de film op de website van OKO: www.wassenaar.nl/oko. Deze film is als terugkoppeling met de aanwezigen gedeeld.

3. Het vervolg van Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)

De gemeente Wassenaar doorloopt iedere twee jaar de aanpak van Opgroeien in een Kansrijke Omgeving; van monitoring naar dialoog tot beleidsvorming naar uitvoering. Om een leefomgeving te vormen waarin jongeren gelukkig en gezond kunnen opgroeien gaan we komende periode aan de slag met monitoring, individuele gesprekken, een dialoogsessie, communicatie en inwonersparticipatie.

Monitor

In het najaar wordt een vragenlijst afgenomen onder jongeren in het voortgezet onderwijs. De jongeren vullen een vragenlijst in over hoe ze zich voelen, hun gebruik van alcohol, drugs of tabak, en de aanwezigheid van beschermende en risicofactoren. In Wassenaar nemen we deze af bij drie scholen: het Adelbert College, het Rijnlands Lyceum en de American School of The Hague, bij jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Omdat er 1601 kinderen en jongeren van internationals in Wassenaar wonen, waarvan 41% tussen de 13 en 17 jaar oud is, wordt de vragenlijst voor ons vertaald. Hierdoor is het mogelijk om deze ook af te nemen onder jongeren op de American School of The Hague en de internationale afdeling van het Rijnlands Lyceum.

Individuele gesprekken en versterking van samenwerking

Tijdens de startbijeenkomst zijn onze partners geïnformeerd en geënthousiasmeerd. Om de betrokkenheid van de partners te behouden, voeren we de komende maanden met hen individuele gesprekken. Hiermee brengen we in kaart welke activiteiten partners al uitvoeren en welke rollen de diverse partners binnen het programma kunnen vervullen.

De inzichten uit deze gesprekken gebruiken we om, in aanloop naar de dialoogsessie, in te zetten op het versterken en verbinden van het huidige aanbod.

Dialogosessie

In het voorjaar van 2025 bespreken we tijdens een dialogosessie de uitkomsten van de vragenlijst met relevante lokale partners, waaronder ook ouders en het primair en voortgezet onderwijs. Samen gaan we de belangrijkste speerpunten definiëren. Naast het ontwikkelen van nieuwe initiatieven, beoordelen we ook in hoeverre het bestaande aanbod aansluit bij deze speerpunten. Zo draagt elke samenwerkingspartner vanuit haar eigen mogelijkheden en expertise bij.

Interventies

Nadat de speerpunten zijn gedefinieerd, gaan we in mei en juni aan de slag met het vormen van werkgroepen per speerpunt. Deze werkgroepen zullen zich richten op het versterken en verbinden van bestaande interventies en het bedenken van nieuwe interventies. Afhankelijk van het speerpunt wordt gekeken hoe en welke doelgroep (partners, inwoners, jongeren en ouders) kan participeren in de werkgroep.

Communicatie en inwonersparticipatie

Naast gebruik te maken van de geleerde lessen van het Trimbos en andere deelnemende gemeenten, is het betrekken van jongeren en ouders van essentieel belang om het programma te doen slagen. De komende periode onderzoeken we hoe we ouders en jongeren in Wassenaar actief kunnen betrekken bij OKO. Dit doen we onder andere door het inzetten van studenten van De Haagse Hogeschool om te onderzoeken hoe we ouderbetrokkenheid kunnen vergroten en op welke manier we jongeren het best kunnen betrekken binnen het programma.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.